

Beschermende maatregelen voor *Stereocaulon condensatum* Hoffm. door Nederlandse Spoorwegen

R.Oudega & L.Spier

For the first time in Holland *Stereocaulon condensatum* Hoffm. with apothecia was recently found along the railway Nunspeet -'t Harde. Measures have been taken to protect this lichen while working on the railway embankment. It is likely to be the first time in Dutch lichenological history that protective measures have been taken in favour of lichens.

Onlangs werd vanuit de trein een *Stereocaulon* waargenomen die bodembedekkend groeide langs de spoorlijn Nunspeet-'t Harde. *Stereocaulon condensatum* is in Nederland bekend van de stuifzanden in de vorm van een korrelig grondthallus (daaldevorm). Door deze groeiwijze kon *Stereocaulon condensatum* een aantal jaren geleden slechts moeizaam gedetermineerd worden.

Nader onderzoek langs het betreffende baanvak leerde dat het ging om een voor Nederland bijzondere groeiwijze van *Stereocaulon condensatum*, namelijk naast het korrelige grondthallus ook 2-5 cm hoog struikvormig verticaal thallus. Tot onze grote verrassing bleken op een aantal plaatsen ook apotheciën aanwezig, een waarneming die in Nederland nog niet eerder was gedaan.

Een van de twee auteurs, die door toeval met elkaar in contact kwamen, maakt deel uit van de KNNV/NS Projectgroep Inventarisatie Spoorwegbermen afd. NW-Veluwe. De leden van deze werkgroep inventariseren flora en fauna van het baanvak Nijkerk-'t Harde ten behoeve van beheersmaatregelen van de Nederlandse Spoorwegen.

Op donderdag 7 december vond er een bijeenkomst plaats van een stafmedewerker en de baanvakbeheerder van NS met beide auteurs. Al lopend langs het baanvak werden de mogelijkheden besproken om bij komende werkzaamheden aan het spoorvak de *Stereocaulon condensatum* te sparen.

Alhoewel de beheerder aanvankelijk niet kon geloven dat dat grijze spul de moeite van het beschermen waard zou kunnen zijn, beloofde hij het voorkomen van dit licheen in het bestek voor de onderhoudswerkzaamheden te vermelden. Tevens gaf de beheerder aan maatregelen te nemen om de plekken, die door ons als belangrijk aangegeven worden, daadwerkelijk met draad en paaltjes af te zetten, zodat daar voorzichtiger te werk zal worden gegaan. Het resultaat van dit alles laat nog even op zich wachten, daar de werkzaamheden aan dit baanvak in het voorjaar 1996 zullen starten.

Vermoedelijk is het in Nederland niet eerder voorgekomen dat een licheen onderwerp was van gesprekken over beschermende maatregelen, laat staan dat die maatregelen ook genomen zijn. Wij hebben er alle vertrouwen in dat deze samenwerking tussen lichenologen en NS ook daadwerkelijk bescherming van deze voor Nederland bijzondere vindplaats zal betekenen!